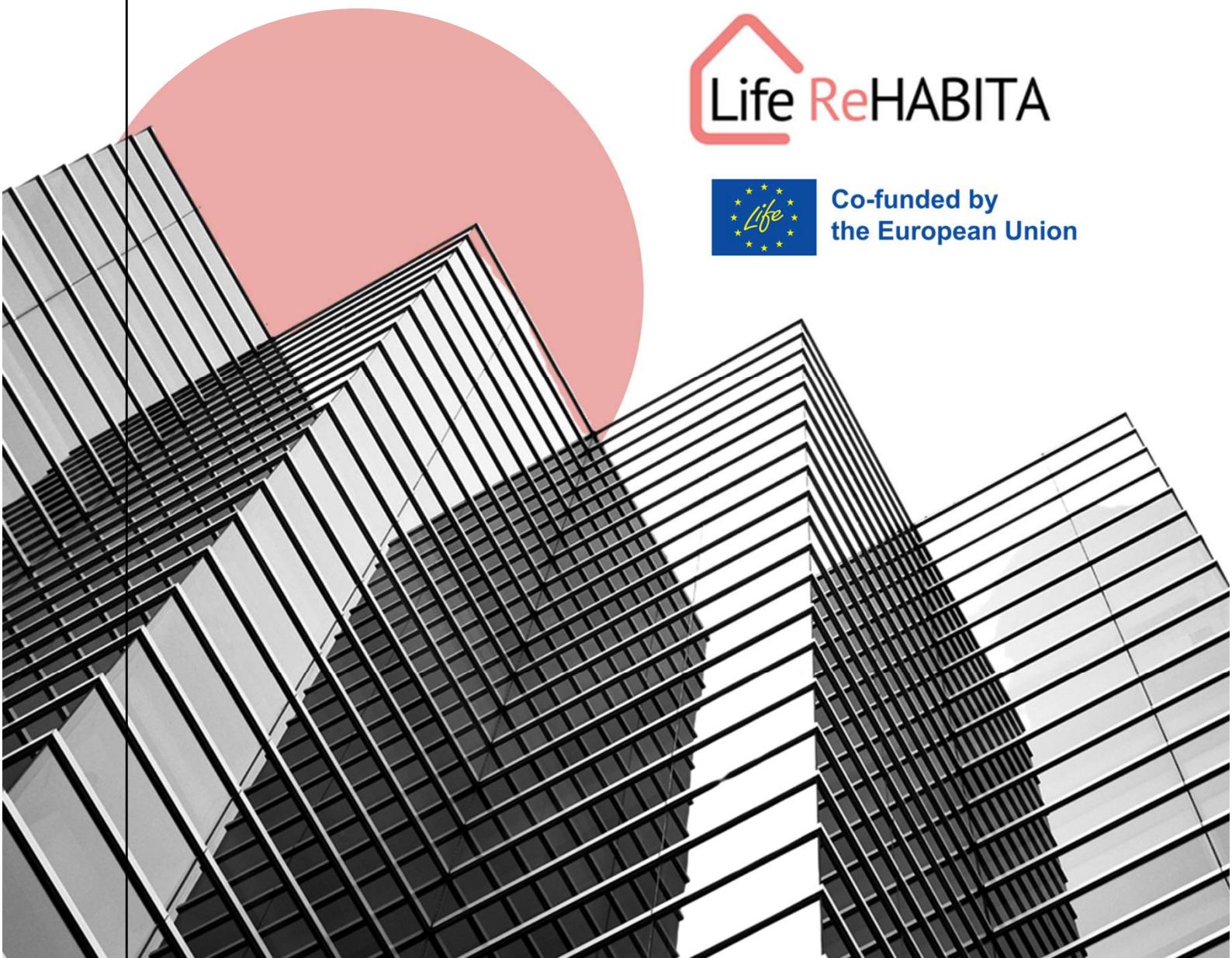

Smjernice za obnovu zgrada sa socioekonomsko ugroženim kućanstvima

Co-funded by
the European Union

February 2024

Autori:

José Pablo Delgado Marín. EuroVértice

Pilar Meseguer Sánchez. EuroVértice

Ovaj je dokument proizведен uz financijsku potporu Europske unije u okviru LIFE programa. Sadržaj je jedina odgovornost projekta LIFE ReHABITA i ne može se ni pod kojim uvjetima smatrati da odražava položaj CINEA-e, niti se CINEA može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu informacija i/ili sadržaja koji se nalaze u dokumentu.

Sadržaj

01	UVOD	04
02	UKLJUČIVA METODOLOGIJA	06
03	ČETIRI FAZE OBNOVE STAMBENOG OBJEKTA	11
04	PROCES OBNOVE STAMBENOG OBJEKTA	12
05	ULOGA REHABITA UREDA U ENERGETSKIM OBNOVAMA RANJIVIH KUĆANSTAVA	31

UVOD

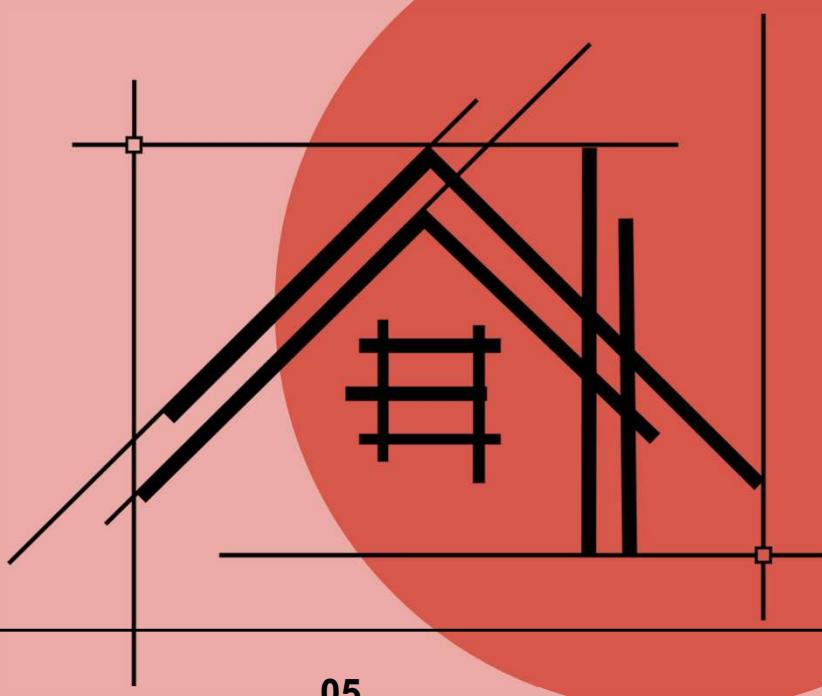
Procesi energetske obnove zgrada uključuju tehničke poteškoće na kojima se radilo posljednjih desetljeća. Iskustvo stečeno kroz provedene projekte omogućilo je definiranje najboljih rješenja za primjenu, ovisno o klimatskoj zoni i tipologiji zgrade. Međutim, dodatne poteškoće javljaju se zbog osjetljive socioekonomске situacije kućanstava u zgradama koje idu u energetsku obnovu.

Znanje o tome kako se nositi s takvim situacijama ključno je za uspjeh tako složenih projekata. Problem je još veći kada se radi o višestambenim zgradama, gdje posebnosti svakog stana ili obitelji u kojoj žive uvelike komplikiraju kako definiranje tako i izvedbu projekta.

Cilj projekta LIFE ReHABITA je širenje stečenog znanja među svim akterima u lancu odgovornosti za energetsku obnovu stambenih objekata u kojima žive ranjiva kućanstva i kućanstva u riziku od energetskog siromaštva. Među njegovim ciljevima je smanjenje utjecaja procesa energetske obnove na kućanstva, smanjenje potrebe za preseljenjem i privremenim preseljenjem obitelji u druge stanove. Stoga je prioritet u organizaciji energetske obnove provesti obnovu s najmanjim mogućim utjecajem na stanare zgrada koje su u obnovi.

S druge strane, osjetljiva socioekonomска situacija ugroženih kućanstava i kućanstava u riziku od energetskog siromaštva podrazumijeva potrebu za posebnim „soft” vještinama. Pristup ovim građanima zahtijeva visoku razinu empatije i uključenost socijalnih službi.

Projekt LIFE ReHABITA predlaže niz sastanaka ili radionica s građanima, kako bi ih uključili u cijeli proces i smanjili nesigurnost, pa čak i tjeskobu koju ovi složeni projekti mogu generirati kod njih. U mnogim prilikama, društvena „destrukturacija” koja postoji u četvrtima koje treba obnoviti podrazumijeva nezadovoljstvo stanovnika svojom okolinom. Ovi sastanci ili radionice također će poslužiti koheziji stanovništva oko inkvizivnijeg, ljepšeg i održivijeg modela četvrti (Novi europski Bauhaus).

02.

UKLJUČIVA METODOLOGIJA

Posebna situacija ugroženih kućanstava i kućanstava u riziku od energetskog siromaštva podrazumijeva bliži pristup ranjivim građanima ili stanarima. Međutim, takav pristup ne bi trebalo provoditi samo tehničko osoblje bez specifičnog znanja o društvenim aspektima. Stoga je pratnja socijalnih radnika tijekom cijelog procesa ključni aspekt procesa.

I tehničko osoblje i osoblje socijalnih službi imaju temeljnu misiju savjetovanja i osiguravanja provedbe projekta, ograničavajući njegov utjecaj na građane Posebna pozornost posvetit će se utjecaju rada na fizičko i psihičko zdravlje ovih osoba, a taj utjecaj treba svesti na najmanju moguću mjeru.

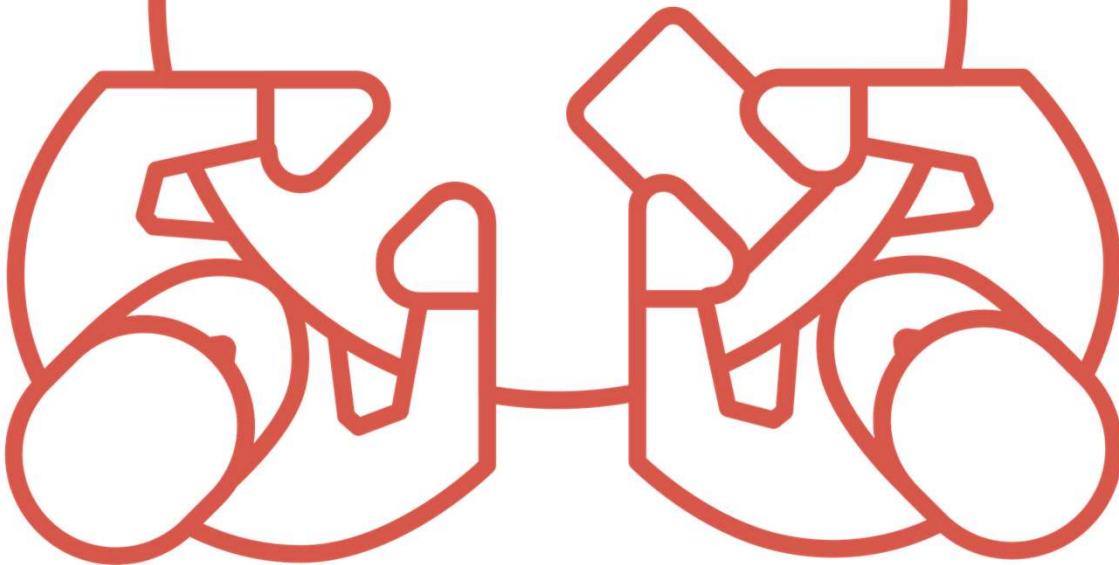
Ovaj kontinuirani pristup građanima provodi se kroz metodologiju uključivanja tijekom cijelog procesa. U tu svrhu LIFE ReHABITA predlaže niz sastanaka ili radionica kojima će se postići zacrtani zacrtani ciljevi: poboljšanje njihove energetske učinkovitosti, smanjenje potrošnje energije i socioekonomiske ugroženosti stanara te poboljšanje kvalitete njihova života. minimiziranje utjecaja na život u zgradu tijekom radova.

Izvjesno je da će redoslijed sastanaka ovisiti o svakom pojedinom slučaju, ali predlaže se sljedeći niz sastanaka:

- 1 Prvi sastanak: informativni sastanak i prikupljanje podataka, prije energetskih studija, s ciljem informiranja o procesu obnove i dostupnim uslugama za pomoć pri obnovi. Sastanak će organizirati ReHABITA (one stop shop) ured, a na njemu će sudjelovati vlasnici i stanari, predstavnici gradskih socijalnih službi i upravitelji zgrada, ukoliko ih ima. Na sastanku će se donijeti nekoliko odluka: započeti pripremu dokumentacije za obnovu zgrade, naručiti idejni projekt kroz ReHABITA ured ili ako se procijeni da na tržištu postoji bolje odgovarajući ponuda za idejni projekt.

- 2 Prezentacija preliminarnog projekta:** na drugom susretu, odgovorni projektant ili izvođač radova na projektu obnove predstavit će idejni projekt i riješiti nedoumice vlasnika i stanara. Predstavit će se i proračun projekta te moguće subvencije kojima bi vlasnici mogli pristupiti. Prikazat će se i brojke o očekivanim uštedama energije i rokovima povrata. Nazočni će razmotriti moguće izmjene i prilagodbe proračuna kako bi se odobrio konačni projekt obnove.
- 3 Prezentacija finalnog (glavnog) projekta:** na ovom sastanku predstavit će se finalni projekt, njegov proračun i predložena bespovratna sredstva. Također će se raspravljati o roku izvođenja i mogućem utjecaju na stanare. Nakon odobrenja, projekt je odobren za ugovaranje radova.
- 4 Detalji radova:** nakon sklapanja ugovora s tvrtkom koja će izvoditi radove, održat će se sastanak na kojem će se sa stanarima razgovarati o detaljima radova. Razgovarat će se o fazama izvođenja, utjecaju na unutarnje prostore stanova u svakoj fazi i potrebi suradnje stanara. U slučaju poteškoća u ostvarivanju ove suradnje, potrebna pomoć bit će osigurana u svakom domu.

5 Nadzor radova: Tijekom izvođenja radova održat će se potreban broj sastanaka kako bi se susjedi informirali i riješili sve sukobe koji mogu nastati. Predlaže se da se tijekom cijelog postupka održaju najmanje dva sastanka. Ovi će sastanci također poslužiti za smanjenje tjeskobe i zabrinutosti stanara i zabrinutosti zbog djela.

6 Nadzor aktivnosti: nakon završetka radova bit će potreban završni sastanak kako bi se razgovaralo o praćenju učinka projekta. Predstavnici ReHABITA ureda i gradskih službi za socijalnu skrb bit će ti koji će od ovog trenutka provoditi ovo praćenje, analizu i procjenu utjecaja koje višestruke koristi od energetske obnove zgrada imaju na stanare.

Svi ovi sastanci trebaju biti participativni (u slučaju višestambene zgrade ili na razini četvrti u slučaju obiteljskih kuća), kako bi više nalikovali radionicama nego tradicionalnim susretima mjesnih odbora. Provedba sastanaka je odlučujuća za postizanje očekivanog rezultata. Iz tog razloga, energetski savjetnici ReHABITA ureda i predstavnici gradskih socijalnih službi bit će obučeni za metode uključivanja i zajedničkog pristupa energetskoj obnovi, što će sastancima dati veliku vrijednost.

Konačni cilj ove metodologije je iskoristiti raspoložive resurse ReHABITA ureda za postizanje dubokih i sveobuhvatnih reformi koje postaju prilika za integraciju među susjedima. Ne samo poboljšati udobnost, energetsku učinkovitost i pristupačnost doma ili zgrade, već značajno transformirati njihove životne uvjete i suživot ugroženih kućanstava i kućanstava u riziku od energetskog siromaštva.

03. ČETIRI FAZE PROCESA OBNOVE STAMBENOG OBJEKTA

Kako bi se strukturirao rad na terenu sa stanarima, proces obnove zgrade podijeljen je u četiri faze:

1 Faza dizajna projekta

Ova faza obuhvaća prvi korak koji je informiranje stanara o mogućnostima koje nudi obnova zgrada, njezinim prednostima i dostupnoj pomoći te izradi tehničkog projekta za energetsku obnovu.

2 Faza pripreme

Nakon što je dogovoren projekt definiran, potrebno je riješiti slijed radova, utjecaj na kućanstva, mogućnost nastavka stanovanja u zgradici tijekom radova te potrebu za pomoći unutar kućanstva ili premještanjem u slučaju potrebe.

3 Faza radova

U ovoj fazi izvode se radovi na obnovi uz pomno praćenje utjecaja na stanare.

4 Faza nadzora

Osnova za postizanje visoke razine učinkovitosti u obnovljenim stambenim objektima. Važan doprinos smanjenju socioekonomске ranjivosti stanara.

04.

PROCES OBNOVE ZGRADA

1

FAZA DIZAJNIRANJA PROJEKTA

Projektiranje energetske obnove mora biti participativno. Tijekom ove faze održat će se participativni sastanci s vlasnicima i stanarima. Treba imati na umu da je socioekonomski ranjivost općenito, a posebno energetsko siromaštvo, izraženije u sektoru privatnog najma (i do četiri puta više nego u kućanstvima u kojima žive vlasnici objekata).

U nekim zemljama, većina bespovratnih sredstava za obnovu upućena je izravno vlasnicima i, vrlo često, etažnim vlasnicima, stoga su privatni najmoprimci isključeni su iz procesa donošenja odluka vezanih uz obnovu. Zato je važno da stanari također prisustvuju sastancima kako bi objasnili proces energetske obnove, sudjelujući u procesima informiranja, rasprave i donošenja odluka, kad god je to moguće. Ova činjenica također pojačava osjećaj pripadnosti ovih stanara višestambenog zgradi i četvrti.

Također treba uzeti u obzir da je strana odgovorna za ulaganje u obnovu objekta često i vlasnik objekta, dok koristi od obnove, u smislu nižih tekućih troškova i poboljšane toplinske udobnosti, pripadaju podstanarima. Ova nepovezanost između ulaganja i izravne koristi obeshrabruje vlasnike nekretnina da preuzmu inicijativu za obnovu unajmljenog smještaja.

Tijekom ove faze moraju se održati tri važna sastanka ili radionice:

Ne dovodeći u pitanje gore navedene komentare, tijekom ovih sastanaka sudionici će raspravljati o pitanjima kao što su:

- objašnjenje radnji koje treba provesti i kako smanjiti utjecaj na stanovnike;
- mogućnost privremenog preseljenja stanara;
- situacije vlasništva koje ranjiva kućanstva obično imaju;
- poziva na subvencije za ugrožena kućanstva i kućanstava u riziku od energetskog siromaštva, resurse potrebne za isplatu tih subvencija;
- sustav podrške od strane grada i njen odnos s građevinskom tvrtkom;
- kako se održavaju sastanci u slučaju višestambenih zgrada.

Projekti energetske obnove mogu biti uvjetovani detaljima ovisno o objavljenom *javnom pozivu na dostavu prijedloga*, projektnih ciljeva ReHABITA ureda, gradskih pravilnika ili propisa s više razine vlasti (regionalne ili nacionalne). To uključuje:

- % Redukciju finalne potrošnje energije
- % Redukciju potrošnje neobnovljive primarne energije
- % Redukciju emisije
- + Poboljšanje za određeni broj razreda u energetskom certifikatu
- ✓ Minimalna ocjena ili minimalni konačni razred u energetskom certifikatu

Ugrožena kućanstva i kućanstva u riziku od energetskog siromaštva koja posjeduju svoje domove također nisu izuzeta od problema kada je u pitanju pristup pomoći u procesu energetske obnove zgrada.

Kako bi se prevladale ove i druge prepreke, postoji potreba za tehničkim savjetnicima (ured za energetsku obnovu) ili socijalnim radnicima iz lokalne/regionalne uprave ili subjekata trećeg sektora koji mogu pratiti ugrožena kućanstva i kućanstva u riziku od energetskog siromaštva tijekom ovih teških prvih koraka procesa energetske obnove.

S druge strane, mnogi problemi tijekom faze odlučivanja o energetskoj obnovi (prije prvog susreta) imaju posljedice u fazi pripreme, ali s drugačijim posljedicama. Financijska ograničenja, na primjer, dovode do vrlo ograničenih projekata obnove.

Ovi projekti ne razmatraju sveobuhvatnu i dubinsku obnovu stambenih objekata, već predlažu površinske obnove koje ponekad ne idu dalje od obnove pojedinih stanova. Ponekad ovi jednokratni zahvati bez cjelovite vizije mogu dovesti do neočekivanih problema u stanovima, poput pojave vlage nakon poboljšanja stolarije u stanu bez ugradnje izolacije u ostatak ovojnica zgrade; ili, ako radnje nisu planirane na koherentan način, mogu spriječiti buduću sveobuhvatnu i dubinsku obnovu zgrade odnosno stambenog objekta. Kako bi se izbjegao ovaj problem, predlaže se sljedeći redoslijed prioriteta:

- 1 Radovima na ovojnici zgrade, na integralan način, mijenjanje prozora i svih staklenih površina, kako vertikalnih tako i krovnih.
- 2 Djelovanje na opremu za klimatizaciju i PTV, što je složenije za rješavanje. Trebalo bi ga iskoristiti kao priliku da se predloži centralizacija instalacija, kao i sustava upravljanja.
- 3 Uobičajene instalacije za OIE, uglavnom one povezane sa zajedničkim fotonaponskim sustavom za vlastitu potrošnju.
- 4 Mogućnosti osnivanja energetskih zajednica.
- 5 Radovi koje se odnose na dizala i druge zajedničke objekte/infrastrukturu zgrada.
- 6 Radovi obnove elektroinstalacija u zajedničkim prostorijama.

Kako bi se izbjegao nedostatak ambicije i koherentnosti u prijedlozima za energetsku obnovu, mogu se koristiti postojeći alati koji još nisu naširoko primijenjeni, poput „putovnice za obnovu“ ili dokumentacije prijašnjih energetskih obnova, koje predlažu dizajn dubokog i sveobuhvatnog projekta energetske obnove, a koji se mogu podijeliti u različite faze koje se mogu poduzeti neovisno.

U svakom slučaju, projekti obnove trebali bi dati prioritet intervenciji na vanjskoj ovojnici zgrade, minimizirajući ometanje stanara. Sustavi vanjske izolacije stvaraju poboljšanja u učinkovitosti zgrade koja su superiornija od unutarnjih obloga ili bilo koje druge vrste intervencije. Osim toga, imaju mnogo manji utjecaj na stanare. Na tržištu postoji veliki broj ovakvih rješenja koja olakšavaju definiranje projekta i zahvata na objektu.

Samo u slučaju zamjene prozora i opreme za grijanje, hlađenje i ventilaciju potreban je zahvat unutar stanova. U takvim će se slučajevima dizajn intervencije uvijek temeljiti na smanjenju utjecaja na stanare.

Ukratko, u ovoj fazi treba uzeti u obzir sljedeće:

- Poštovanje u pristupu stanašima stanova.
- Potreba za društvenim vještinama i visokom razinom empatije.
- Neophodno je imati voditelja sastanaka koji je sposoban postići poštivanje dogovora i napredak u obnovi kroz donošenje odluka.
- Prisustvo vlasnika, stanara i podstanara.
- Potreban predstavnik socijalne službe.
- Izrada projekta energetske obnove konsenzusom.
- Uzeti u obzir regulatorne osnove poziva za subvencije kako bi se maksimizirao dobiveni iznos i smanjila stopa sufinanciranja od strane vlasnika.
- Artikulirati instrumente obeštećenja stanara i podstanara u slučaju potrebe

2

FAZA PRIPREME

Nakon što je definiran projekt obnove, pripremna faza zahtijeva bliži pristup rješavanju načina izvođenja radova, zajedno s vlasnicima i stanašima stanova. Ovaj pristup preporučuje tehničke timove specijalizirane za obnovu zgrada koji su osvješteni o socioekonomskim uvjetima kućanstava s kojima rade, prilagođavajući faze projekta obnove njihovim mogućnostima.

Za podršku ovom zadatku također bi bili potrebni djelatnici socijalnih službi koji bi mogli pratiti ugrožena kućanstva i kućanstva u riziku od energetskog siromaštva, točno odražavati njihove uvjete i mogućnosti i služiti kao neovisna strana u procesu.

Dio djelatnika ReHABITA ureda mogao bi se staviti na raspolaganje ugroženim kućanstvima i kućanstvima u riziku od energetskog siromaštva kako bi ih, zajedno s timovima socijalne službe, mogli pratiti u procesima energetske obnove. To mogu zajednički činiti ReHABITA ured, projektantski tim i izvođač radova.

Problemi koji proizlaze iz najma, odnosno nedostatka upravitelja imovine primjećuju se u ovoj fazi. Ova pitanja rezultiraju nedostatkom osjećaja pripadnosti zgradi kao cjelini. Nepostojanje susjedstva, shvaćenog udruženja kao skupine ljudi povezanih zajedničkim interesima, otežava izvođenje zahvata u zajedničkim prostorima i objektu u cjelini. Obje su ključne za dubinske i sveobuhvatne energetske obnove.

U rješavanju ovog problema može pomoći ReHABITA ured pružanjem svojevrsnog upravitelja, kao i društvenom pratnjom koja uspijeva stvoriti stvarnu zajednicu stanara. Ako se ova zajednica stanara može promovirati ili ojačati, proces renoviranja neće samo poboljšati fizičke uvjete zgrade, već će također uvelike ojačati suživot, što je ogromna dodatna prilika u procesu renovacije.

U idealnom slučaju, ova bi kohezija mogla dovesti do poboljšanja u ponašanju i korištenju zajedničkih prostora ili zgrade u cjelini od strane samih stanara, poput sadnje vegetacije u zajedničkim prostorima ili bojanja stubišta.

U ovoj fazi bilo bi potrebno analizirati, od slučaja do slučaja, mogućnosti za svakog stanara da poduzme predloženu obnovu svog doma. Treba razmotriti sljedeće aspekte:

Dob		Postojeći problemi (Fizički, psihički, motorni, vizualni, slušni itd.)
Razina ovisnosti		Mogućnost privremenog smještaja u domove bliže ili dalje obitelji
		

Ove radnje uvijek će se provoditi na način da što manje utječu na stanare u zgradama. Tijekom odmora buka će se svesti na minimum, a radovi će se izvoditi, kad god je to moguće, s vanjske strane zgrada, minimalizirajući ulazak radnika u stanove. Zahvati otvaranja otvora na fasadi izvodit će se tijekom dana, a otvori će se pokriti preko noći. U slučaju obnove prozora, operacija demontaže starog prozora i zamjene novog će se obaviti tijekom istog dana.

Raspored aktivnosti nastojat će se prilagoditi, koliko je to moguće, zahtjevima stanara, uzimajući u obzir razdoblja odsutnosti, bolničke ili medicinske potrebe, posjete rodbine itd.

U ovoj fazi treba uzeti u obzir sljedeće:

- Poštovanje u pristupu stanarima stanova.
- Potreba za društvenim vještinama i visokom razinom empatije.
- Neophodno je imati voditelja sastanaka koji je sposoban postići poštivanje dogovora i napredak u obnovi kroz donošenje odluka.
- Prisustvo uglavnom stanara (vlasnika, stanara ili podstanara).
- Smanjite smetnje za stanare tijekom radova.
- Izrada rasporeda akcija u skladu s potrebama stanara.
- Priprema popisa pouzdanih/akreditiranih dobavljača.
- Priprema popisa provedbenih aktivnosti.
- Identifikacija i odabir aktivnog vlasnika ili stanara za praćenje učinka, uključujući rokove u ime suvlasnika.

3

FAZA RADOVA

Ovo je faza koju kućanstva najviše očekuju, što olakšava prihvaćanje mogućih komplikacija koje mogu nastati kao posljedica izvođenja radova.

Međutim, u ovoj fazi mogu se pojaviti ozbiljne komplikacije, osobito u nekim vrstama socioekonomskih profila.

Kućanstva u kojima žive starije osobe ili osobe s invaliditetom, ili jednoroditeljska kućanstva s djecom, možda neće biti u mogućnosti napraviti određene prilagodbe u stanu koje su potrebne prije radova kako bi se oni pravilno izveli. Na primjer, potreba za uklanjanjem namještaja ili drugih elemenata sa zidova doma ako nemaju potporu članova obitelji ili prijatelja koji im mogu pomoći u tim zadacima.

Sveobuhvatnim zahvat izvana riješio bi ove potencijalne probleme, no minimalan zahvati iznutra, poput završne obrade nakon ugradnje novih prozora, uvijek će biti potrebne. U tom slučaju uklanjanje zavjesa ili karniša može izazvati poteškoće za stanare.

Kao moguće rješenje, stručnjaci zaduženi za obnovu mogu planirati vrijeme i budžet potrebne za obavljanje takvih zadataka i sami ih obaviti. U slučaju obitelji s djecom ili uzdržavanim članovima, rastavljanje nekih elemenata poput prozora ili rukohvata, čak i privremeno može proizvesti sigurnosne probleme o kojima treba razmisliti. Kako bi se izbjegle moguće opasne situacije, potrebno je postaviti privremene elemente, a prije početka procesa obnove treba poduzeti potrebne mjere izbjegavanja bilo kakvih opasnih situacija za ljude u kući.

Iako se ova faza obično najviše čeka, to je faza koja proizvodi najviše dvojbi i sukoba. Ovo još jednom naglašava potrebu za tehničkim (npr. energetski savjetnici iz ReHABITA ureda) i socijalnim timom (npr. djelatnici gradskih socijalnih službi ili neprofitnih organizacija) u blizini kućanstava koji može riješiti moguće upite i sukobe. U tu svrhu bit će potrebno održati naknadne sastanke, slijedeći istu metodologiju primjenjenu u prethodnim fazama.

ReHABITA uredi koji se nalaze blizu zgrada u kojima se provode procesi energetske obnove mogu biti jedan od najučinkovitijih načina stavljanja tih timova na raspolaganje.

Konflikti koji nastaju u ovoj fazi zahtijevaju kontinuiranu pažnju, čime se sprječava da kućanstva koja žive u obnovljenoj zgradbi ne postanu obeshrabrena ili zapadnu u depresiju. Način da se spriječi ovaj gubitak interesa je održavati maksimalnu transparentnost s rokovima i neugodnostima koje se mogu pojaviti tijekom procesa, izbjegavajući time stvaranje nerealnih očekivanja.

Neki od sukoba koji se javljaju tijekom procesa energetske obnove mogu se riješiti na naknadnim sastancima, koji također služe jačanju kohezije, sudjelovanja i suučesništva susjeda u cjelini, stvarajući dobre krugove koji poboljšavaju samopoimanje ranjivih kućanstava.

Potreba za napuštanjem stana na nekoliko dana posebno je dramatična ako ranjiva kućanstva ili kućanstva koja žive u riziku od energetskog siromaštva koja žive u zgradbi koja se obnavlja nemaju obitelj ili prijatelje koje bi ih mogli primiti tijekom tih razdoblja. Kako bi se što više ublažio učinak ovih privremenih raseljavanja, energetski savjetnik ili ured povezana s procesom energetske obnove trebaju osigurati prijelazni ili privremeni smještaj za kućanstva koja moraju privremeno napustiti svoje domove.

U takvim je slučajevima ključno pažljivo praćenje situacije ovih obitelji od strane socijalnih službi. Tjelesno i psihičko zdravlje ljudi koji moraju privremeno napustiti svoje domove, uz svu neizvjesnost koju to sa sobom nosi, mora biti zaštićeno.

Da biste dobili dobar rezultat u ovoj fazi, potrebno je uzeti u obzir sljedeće:

- Poštovanje u pristupu stanašima stanova.
- Potreba za društvenim vještinama i visokom razinom empatije.
- Naknadni sastanci su potrebni kako bi se prikupila mišljenja i zabrinutosti stanara.
- Prisustvo uglavnom stanara (vlasnika ili stanara).
- Smanjite smetnje za stanare tijekom radova.
- Mogućnosti preseljenja potrebno je razmotriti od slučaja do slučaja, gdje je preseljenje obavezno.
- Praćenje preseljenih obitelji od strane socijalnih službi.

4

FAZA NADZORA

Procesi energetske obnove zgrada moraju biti popraćeni radnjama koje se odnose na podizanje svijesti i promjenu ponašanja. Energetski obnovljene zgrade poboljšat će svoju energetsku učinkovitost i povećati svoju toplinsku inerciju poboljšanjem izolacije svoje ovojnica. Poboljšanje energetske kulture korisnika trebalo bi dovesti do promjene navika koje će pomoći smanjenju potrošnje energije te stoga smanjiti razinu ranjivosti kućanstava.

Bez obzira na informiranje stanara koje se provodi prije faze obnove, potrebno je pratiti energetsko ponašanje korisnika. U nekim slučajevima, stanovnici stana zlorabe opremu ugrađenu u stan što neće rezultirati poboljšanjima u udobnosti i energetskoj učinkovitosti koji su prvo bitno izračunati.

Kao odgovor na to, gore spomenuti procesi podrške trebali bi ići dalje od stvarnog izvršenja posla, naglašavajući neposredna poboljšanja koja ove operacije predstavljaju u suočavanju s problemima koji bi se pojavili u budućnosti ako se ne provedu, te edukacijom o novim tehnologijama (aktivne ili pasivne) koje se mogu ugraditi u stan, kao što su sustavi povrata topline ili bioklimatski elementi.

Posebno su važni slučajevi u kojima poboljšanja zahtijevaju promjenu navika u domu, kao što je potreba za povećanjem vremena ventilacije doma, ako je poboljšana zrakopropusnost doma, kako bi se izbjegla pojava vlage. Ovo ažuriranje navika stanara također se može odvijati kroz proces integralnog praćenja.

Takvo praćenje provodit će se kroz energetske urede, održavajući mješovite timove sastavljene od stručnjaka za tehnički dio projekta ili urbanizam i predstavnika općinskih socijalnih službi. Tehnički timovi uključeni u proces energetske obnove moraju biti transparentni u pogledu razdoblja jamstva, reklamacije i zamjene za različito ugrađenu opremu i elemente. Neophodno je razviti dobar sustav pristupa informacijama posebno u slučaju opreme za grijanje, hlađenje, ventilaciju i PTV.

S druge strane, zgrade koje koriste ranjiva kućanstva i kućanstva u riziku od energetskog siromaštva često nemaju odgovarajuću kulturu održavanja. Održavanje se često ne shvaća kao produženje vijeka trajanja stana, već kao nezgodan trošak s kojim se povremeno treba suočiti. Ovakva koncepcija održavanja kao tereta, zajedno s nesigurnom ekonomskom situacijom kućanstava, ponekad može dovesti do odbijanja obavljanja bitnih radova na održavanju.

Kao što je napomenuto, pravovaljano i dosljedno provođenje prethodno objašnjenih smjernica u pristupu energetske obnove može se stvoriti povezana susjedska zajednica. Figura "energetskog savjetnika" ključna je u fazi praćenja, predstavljajući se kao stručnjak koji bi se mogao olakšati provedbu ovog dijela procesa. Njihova bi uloga bila omogućiti ranjivim kućanstvima i kućanstvima u riziku od energetskog siromaštva da na najbolji način iskoriste gore navedene nove preporuke i, zauzvrat, poboljšaju svoje energetske navike kao rezultat energetske obnove.

05.

ULOGA REHABITA UREDA U ENERGETSKIM OBNOVAMA ZGRADA S RANJIVIM KUĆANSTVIMA

ReHABITA uredi ključni su dio procesa obnove i namijenjeni su svim skupinama građana. Međutim, u konkretnom slučaju obnove u zgradama u kojima žive ranjiva kućanstava i kućanstva u riziku od energetskog siromaštva, postojanje ove vrste potpore ključno je za provođenje energetske obnove. Glavni cilj ureda je pružiti sigurnost i podršku tijekom dugog i velikog procesa. Lokalne ili regionalne uprave mogu uspostaviti ove urede, koji mogu biti strukturirani na različite načine:

- vlastiti odjel lokalne samouprave.
- novi subjekt stvoren u tu svrhu, koji može biti javno-privatna organizacija, uz sudjelovanje drugih javnih ili privatnih subjekata.
- vanjska usluga, kroz dugotrajnu proceduru javnog natječaja, koja pruža stabilnost usluge.

KARAKTERISTIKE REHABITA UREDA

Opseg djelovanja

Potrebno je definirati ciljanu populaciju kojoj su njegove usluge namijenjene. Može pokriti cijelu općinu, jednu ili više specifičnih četvrti ili skupine građana u posebnoj situaciji ranjivosti. Također može razlikovati vrstu ponuđenih usluga prema ciljnim skupinama stanovništva, pokazujući poseban interes za najugroženija kućanstva.

Usluge

Usluge koje nudi ured ReHABITA su široke i mogu uključivati:

- Savjeti o mogućnostima financiranja.
- Obrada zahtjeva za subvenciju.
- Izrada projekata i tehnički savjeti.
- Pratnja tijekom procesa energetske obnove.

Dostupni resursi

Uredi ReHABITA bit će dovoljno opremljeni da mogu obavljati svoju funkciju. Njegova kadrovska struktura može uključivati sljedeće stručne profile:

- Tehničko osoblje (arhitekti, inženjeri, energetski stručnjaci), s iskustvom u izradi i vođenju projekata.
- Stručnjaci za financije i/ili projektno financiranje.
- Pravni stručnjaci.
- Administrativno pomoćno osoblje.

Komunikacija

Neophodno je javno objaviti postojanje ove usluge, navodeći kontakt podatke: adresu, e-mail adresu, brojeve telefona itd.

ReHABITA uredi igraju ključnu ulogu u rješavanju energetske obnove unutar zajednice, nudeći širok raspon usluga prilagođenih ciljnoj populaciji, posebice onima u ranjivim situacijama. Uz dobro opremljenu strukturu osoblja koja uključuje tehničke, financijske, pravne i administrativne stručnjake, ured je spremam pružiti sveobuhvatnu podršku tijekom cijelog procesa obnove, čime se maksimizira učinak sredstava za obnovu stambenih objekata i promiče održivi urbani razvoj i poboljšava kvaliteta života stanovnika.

**Co-funded by
the European Union**

Co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the ReHABITA project only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.